

Pieni- ja Isokenkäiset ry:n jäsenlehti

Irtonumerohinta 3 €

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta vuotta 2005!

Voi kun Joulupukki toisi kaikille sopivat luistimet! t. Vilinä-tonttu

Sisällysluettelo

Info	2	Kirpputori	8	Nuoret	14
Maijun palsta	3	Pituusleikkauksista	9	Meidän kesken	15
Jouluvelankelumi hangoksi	3	Saksittua	9	Asiakaspalvelukortti	15
Toimintasuunnitelma 2005	4-6	Edinburghiin!	10	Tekniset tiedot	16
Swiblità sopivan kokoisia		Kansainväiset tapahtumat	10		
huonekaluja	7	Tanskan klubin 50-vuotispäivä	10		
Filmitähti on syttynyt	8	Syyskokous Tampereella	11		
Kuluttaja	8	Terveys	12-13		

Info Joulukuu 2004

Osoite:

Pieni – ja Isokenkäiset ry,
Toimiston käyntiosoite:
Kivikonkaari 7, 00940 Helsinki.
Postiosote:
PL 186,
00931 Helsinki.
Toimiston puhelimet:
09-222 7184, 040-592 2001

Puheenjohtaja Maiju Havinen
puhelimet:
03-371 3820, 040-591 0552

Sähköpostit:
HUOM! Uusi nettiosote:
toimisto@tallsmall.inet.fi
vanhakin toimii:
koputuksia@mpoli.fi

Tulossa

Pituushoitoryhmän tapaamisia Helsingissä. Seuraa kotisivuja!

Tampereella kuukausitapaamiset joka kuun viimeisenä perjantaina Tulinstorin kauppakeskuksessa.

Helsingissä kuukausitapaamiset joka kuun toisena perjantaina Sanomatlon kahvilassa

Jäsenmaksu:

20 euroa/ v. 2004.

Tue yhdistyksen työtä hyväksesi maksamalla jäsenmaksu. Toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen edellyttää, että tiedämme riittävän nopeasti ko. varojen kertymisen.

Yhdistyksen www-sivut:
www.mpoli.fi/koputuksia/

Seuraa tapahtumia etusivulta. Kaikkea ei lehtein saada harvan ilmestymisvälin vuoksi.

Nettisivut eivät ole toimineet kunnolla pääsivua lukuunottamatta. Pahottelemme asiaa.

Kun lähetät "Kirpputori"-ilmoituksen, kerro samalla, saako sen laittaa www-sivulle /lehteen/molempien. TÄRKEÄÄ: Kerro, kun ilmoituksesi saa poistaa. Vieraskirja käytössä www-sivuillamme.

Sivujen päivityksestä on hitautta kunnes saamme asiat kuntoon. Kirpputorin päivitys takkuaa myös.

Yhteidenottoja yhdistykseemme mm:

OPM: nuorisolaki ja koulutusta; STKL, koulutusta; Allianssi, lausuntoja nuorisolakiin; RAY neuvonantoa; Kauppiat ympäri Suomen kyselytä tuotteita asiakkailleen. Eri maidenTall Clubit. Kauppa – ja teollisuusministeriö/ ISAK, haastattelu "Vähemmistöryhmien kuluvien kuluttajien tarvitsemat tuotteet / palvelut".

Yhdistys on ottanut yhteyttä:

Suomen Hotelli – ja Ravintolaliitto ry, "Sänkyjen pituus". Hotelliopas, toimitaja Ari Niemi "Sänkyjen pituus". YLE, asiaohjelmat. Sosiaali – ja terveysturvan keskusliitto, "Jäsenyytemme". Suomen jalkojenhoito- ja jalkaterapeuttiliitto ry, "Yhteistyömme". Tretorn Finland Oy, "Kumisaappaat nro 50-60?". Suomen lasten ja nuorten säätiö, "Kannustusstiipendi?", Kuluttajaliitto: jäsenyytemme. RAY, OPM nuorisolaki, Allianssi jaosto-haku ja nuorisolaki. Aids-tukikeskus, SETA, Työministeriö: yhdenvertaisuuslaki.

Asiamme on ollut esillä:

Kauneus ja terveys syyskuu 2004 "Kerrankin oikea koko". Madame-lehti joulukuu 2004. Allianssin nupo-jaosto: nuorisolain merkitys erikoiskokoiselle nuorelle. Työministeriö.

Yhdistykseen liittyminen:

Puh. 03-371 3820, 040- 591 0552.
Sähköposti: toimisto@tallsmall.inet.fi
Pieni – ja Isokenkäiset ry
PL 186
00931 Helsinki.

Osoitteenvaihto, nimen muutos, yhdistyksestä eroaminen:

Kirjallisesti osoitteella:
Pieni – ja Isokenkäiset ry,
PL 186
00931 Helsinki
tai toimisto@tallsmall.inet.fi

Toimisto:

Yhdistyksellä on toimitila osoitteessa **Kivikonkaari 7, 00940 Helsinki**.
Toimisto on pääsääntöisesti auki klo 10-15. Soita ennen tuloasi. Katuovi

Pieni- ja Isokenkäiset ry.

PL 186
00931 Helsinki
Yhd.rek.nro. 168047
Sähköposti: **toimisto@tallsmall.inet.fi**
Internet: www.mpoli.fi/koputuksia
Pankkiyhteys:
Nordea, Lappajärvi
tili 111430-101209
Jäsenmaksu vuonna 2004: 20 €

Pieni- ja Isokenkäiset ry:n hallituksen ja toimihenkilöiden kokoonpano 2004

Puheenjohtaja:

Maiju Havinen
p. 040 5910 552
maiжу.havinen@pp.inet.fi

Varsinaiset jäsenet:

Ari-Jukka Eskelinen, vpj.
p. 0400 43 23 84
k. (09) 349 6483
ari-jukka.eskelinen@pp.inet.fi

Arja Partanen, siht.
p. 040 7403 544
info@speci.net

Teija Jokiranta,
p. 050 5472 639
teija.jokiranta@espoo.fi

Mia Hasanen, nuorisosiastat
p. 040 7000 040
miahhas@yahoo.com

Minna Marjamäki
p. 040 8233 993
minna.marjamaki@sunpoint.net

Joanna Sairanen, pr & kuititarkastaja
p. 050 5481 312
joanna@sairanen.com

Varajäsenet:
Iija Ignatiew, liikunta
p. 040 5235 523
iija_i@yahoo.com

Leif Johansson, nuoriso
p. 050 3691 683
leif.johansson5@1posti.net

Sami Eerola, liikunta & nuoriso
p. 0400 727650
sami.eerola@suomi24.fi

Juuso Saarinen
p. 040-5256932
cadjuuso@suomi24.fi

Timo Forstén
p. 040 5473 832

Susanna Lindroth, nuoriso
p. 044 5674 223
suski_80@hotmail.com

Vesa Lehtinen, tietoyhteydet
(03) 2654 626
akuleh@sci.fi

Sari Kukkonen
p. 040 727 7782
sarikukkonen@luukku.com

Anu-Maria Kärnä
p. 040 7430 434
anu-maria.karna@students.turkuamk.fi

Janne Sorakivi
p. 050 5260 380
janne.sorakivi@pp.nic.fi

Varsinaiset tilittätkastajat:
Tarja Kauppila
p. (09) 222 2511
tarjakauppila@luukku.com

Merja Syreni
p. 050 5470 126
merja.syreni@vero.fi

Varatilitarkastajat:

Birgitta Johansson
p. (09) 5053552
GSM 050 33 22598
Birgitta.Johansson@fi.abb.com

Leila Rautio
p. 050 5664 581
leila.rautio@kolumbus.fi.

Toimisto:
Liisa Lavi-Eskelinen, toiminnanjohtaja/alueisheiteri
p. (09) 222 7184
GSM. 040 592 2001
toimisto@tallsmall.inet.fi

Maijun palsta

Tervehdys teille kaikille! Tiesittekö, että ihmisen voi joutua tilanteeseen, jossa kaikki varpaankynnet revitään pois? Ei, en puhu nyt maista, joissa tiettävästi ihmisiä joutuu kidutuksen kohteeksi. Erikoiskoon vuoksi näin tapahtuu täällä meillä Suomessa!!!

Lupaava, hyvin nuori, kasvuiässä oleva, hiihtäjä lähti viime talvena valmennusleirille. Hän on kavereita isoja kaiseksi. Urheilukaupasta löydetty ja ostetut isommat mahdolliset hiihtojalkineet osoittautuvat harjoittelussa liian pieniksi. Kuten me monet kokemuksesta tiedämme, tasaiseen kipuun jaloissa tottuu - ja alistuu. Se alkaa niin lapsesta jo - että omalle ikäryhmälle sopivaa, isompia jalkineita ei ole saatavilla. Niin tämäkin nuori henkilö valittamatta hiihti sen kuuluisan sisun avulla parhaansa mukaan ja hyvin pärjäsiin. Viikon leirin jälkeen todettiin, että varpaiden kynnet ovat mustansiniset ja kivut kovat. Lääkäriin mentiin ja kynnet poistettiin. Operaation johdosta jopa lupaava hiihtäjän ura on vaarassa. "On hankittava sopivat hiihtokengät", sanoi hoitava lääkäri, mutta ei kertonut / tiennyt, mistä niitä voisi edes etsiä.

Lopulleen kuluneen vuoden 2004 telineä EU:ssa on ollut liikunta. Siksi erityisesti tänä vuonna olemme tutkailleet meikäläisten mahdollisuksia liikunnan harrastajina. Erikoiskokoisten mahdollisuudet harrastaa ihan tavallisimpiaakin niin koulu- kuin muunkin liikunnan lajeja ovat erittäin rajalliset. Kooltaan sopivista, oikeaoppisista liikuntavarusteista on huutava puute tai onnellisimmissakin tapauksissa niiden saatavuus on ollut perheelle kohtuuttoman hankala. Liikunta jää, jos ja kun epämieluisat tapaturmat ja niihin liittyvät tunteet toistuvat

jo lapesta lähtien. Toisaalta juuri me olemme niitä, joiden pitäisi kokemme vuoksi ehdottomasti voida harrastaa turirkankaa vahvistavaa ja monipuolista liikuntaa.

Saadun tiedon mukaan puolet suomalaisista, kulkee liian pienissä kengissä. Meikäläisten on monesti pakko, mutta ette hekin, joille on kenkiä kaupat pulollaan! Uskomaton! Ajatelkaa, jos kenkien koko ilmoitettaisiin metrijärjestelmällä, kuinka helppoaa ostaminen olisakaan! Kenkien tarvitsija mittaisi jalkateränsä ja sanoisi kaupassa esimerkiksi: "Haluan sovitata 30-koon (=30cm) kenkiä".

Tulipa erääkin kerran kenkäkaupaan mies, jonka varpaankynnet olivat kipeät ja alkaneet sinistyä. Lääkäri oli ohjannut hänet jalkojenhoitajalle. Jalkojenhoitaja poisti sinistyneet kynnet ja ohjasi ostamaan kiireesti 1 numeroa isommat kenkit. Mitattaessa jalkaterä ja sovitetaessa kenkiä ilmeni, että mies oli kulkenut 3 numeroa liian pienissä kengissä. Aikaisempi koko oli näet sururin, mitä tavallista kaupasta oli löytynyt. Toinen pöyristyttävä tapaus sattui naiselle, kun lääkäri oikein kirjoitti muistiin tarvittavan kenkäkoon, jotta kivilaat jalkavaivat vähenisivät. Sovitettaessa todellinen, tarvittava koko oli 2 numeroa suurempi. Siinä sitä sitten ostotilanteessa oli päivitetty ja myyjän kanssa yhdessä käsilaa tulkittu! Eli äärikokoisten kenkien kokonumeroinnista ei ole selvillä kukaan, ei kengän tarvitsijakaan saati sitten joku ulkopuolin kuten lääkäri tai jalkojenhoitaja. Sentein ilmoitettava, mitattavissa oleva koko (= kengän käytettäväissä oleva sisäpituus) on selkeämpää kuin numerokko. Eri valmistajat eivät vaan tunnu pääsevän yksimielisyyteen kenkäkoon il-

moittamisesta, vaikka luulisi tuollaisen lisätiedon ilmoittamisen olevan helposti sovittavissa.

Ilmoittakaa toimistoon, jos esim. koulu-laisenne tarvitsee liikuntaharrastukseen sa äärikokoja mm. hiihtomoista, luis-timista jne. Kehittelemme systeemiä äärikokoisten urheiluvarusteiden hankkimiseksi tai niiden kierrättämiseksi tarvit-sijoille pientä korvausta vastaan.

Tunnelmallista joulun odotusta.

Yhdenvertaisuuslaki:

- voimaan helmikuun alussa 2004
- edistää yhdenvertaisuutta ja tehostaa syrjintäään puuttumista
- viranomaisten velvollisuus laatia yhdenvertaisuussuunnitelma
- syrjityn mahdollisuus saada rahallista hyvitystä
- syrjinnästä epäillyn esitettävä näyttöä, ettei hän ole rikkonut syrjintäkieltoa
- laki netissä: www.finlex.fi/linkit/sd/20040021

Mikäli sinua on syrjitty, ota yhteys esimieheesi, työsuojuviranomaisiin, vähemmistövaltuutettuun tai syrjintälautakuntaan ja viime käessä vie asia tuo-mioistuimen päättötäväksi. Kerro meille tapauksestasi, ehkä voit näin olla avuksi myös muille! Laitetaan lain toimivuus porukalla testiin !!!

Jouluevankeliumi hangoksi

Och de tapahtu siihे aika att de kom käsky från kejsar Augustus att varenda Matti Meikäläinen skulle börja paya vero. De va ihan eka mätkätyts, och den fixa di när Kvirinius va pomo i Syrien. Då paina joka iikka till sin stadi, för å hoita hela bumagan. De kekka Jussi me, och för att han va pikkuserku me Davy så vetä han från Nasaret som e en stadi i Galileen opp till Davy stadi som dom han imitt Betlehem i Judeen, för å hoita

sin verojuttu och samalla Marjas som va hans kimma och som hade pulla uuniss.

Medan di hengaile där blev de meno för henne. Och hon synnyttä sin ykkös jappe och heittä på honom ekat kledjut och laitta honom i navettan, för de va No Vacancy på hotelle. " I samma seutu viipy några skobaren på kenttän å funkka som nite guards över doms elukkor.

Då ilmesty en Herran enkeli kunnon face to face och kehittä watteja ihan täysi; och doms sisu gick todella kaulaan. Men enkelin selittää till dom: "Ta de nu iisit bara. Kela att ja ha message om en mega yees fiilis, som är för koko kansa. För just idag ha en Frälsare synty i Davys stadi, å han är messias, Big Boss. Och de här ska va todiste: ni ska löytä en brand new kakara, som ligg i kapalon navetta.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2005

Yleistä

Yksilöllisiä tarpeita ja erilaisuutta huomioidaan jo monin tavoin yhteiskunnassa. Uuden yhdenvertaisuuslain voimaantulo (2/2004) antoi myös meille konkreettisen työkalun edistää erikoiskokoisten yhdenvertaisuutta ja tehostaa syrjinnän kohteiksi joutuneiden mahdollisuuksia puuttumaan kohteluunsa.

Vuonna 2005 keskitymme selvittämään yhdenvertaisuuslain toimivuutta käytännössä sekä pitämään yllä keskustelua erityistarpeistamme. Tavoitteena on laakin perustuen ratkaisevasti parantaa elämänlaatuamme, esimerkiksi erikoiskokoisten automaattinen oikeus saada asuinkunnaltaan taloudellista tukea välttämättömiin kenkähankintoihin.

Ihmisoikeudet ja yhdenvertaisuuslain antama turva

Suomen perustuslain mukaan ihmiset ovat samanarvoisia lain edessä. Ketään ei saa asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielten, uskonnnon, vaakaumkuksen, mielpiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syn perusteella, ellei tähän ole olemassa hyväksyttävä perustetta.

Perustuslain lisäksi syrjintää kielletään muun muassa työ- ja palvelussuhdeissa, laissa miesten ja naisten välistä tasa-arvosta ja rikosläissä. Suomi on siirtoutunut myös kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, kuten kansalaisoikeuksiin ja poliittisia oikeuksia koskevaan yleissopimukseen, Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja Euroopan sosiaaliin peruskirjaan. Yhdenvertaisuuslaki tiukentaa tasavertaisuutta edistävää lainsäädäntöä ja tarjoaa uusia mahdollisuuksia puuttua syrjintään. Lisäksi yhdenvertaisuuslalla toteutetaan Euroopan neuvoston Suomea velvoittavia direktivejä, kuten työsyrjintädirektiivi.

Yhdenvertaisuuslaisissa mainittuja jäsenistöllemme tärkeitä kiellettyjä syrjintäperusteita ovat mm. terveydentila, vammaisuus ja muu henkilöön liittyvä syy. Laki on kannattamme kattavampi kuin tasa-arvolaki, joka on muokattu kattamaan vain hyvin suppea valikoima perusteita. Yhdenvertaisuuslaisissa määritelään, mikä on syrjivää käytäytymistä ja milloin eriarvoiseen asemaan laittaminen on salittua. Tällästä on positiivinen diskriminaatio: erikoiskokoisuus oikeuttaa saamaan samat palvelut kuin sairausdiagnoosin omaava erikoiskokoinen

henkilö saa. Lain keskeisimpiin uudistuksiin kuuluu syrjintää kokeneen mahdollisuus saada hyvitystä sekä jaettu todistustaakka.

Välitön ja välillinen syrjintä

Syrjintä kuulostaa rajulta termiltä. Varsin usein sen käsitetään koskevan muita henkilöitä kuin erikoiskokoisia, joista liian moni on alistunut asemaansa. Kuitenkin välittömän syrjinnän kohteiksi joutuu jokainen erikoiskokoinen henkilö esimerkiksi etsiessään itselleen sopivaa sängyä, turvallista autoa, tai vaikkapa matkustamassa eri paikkakunnalle ostamaan kenkiä. Häntä syrjitetään harrastuksissa, työturvallisessa, ja monissa jopa päästä elämää koskevissa asioissa, jotka ovat itsestään selviä keskikokoiselle henkilölle.

Välillistä syrjintää on se, että henkilö joutuu erityisen epäedulliseen asemaan muihin näihin näennäisesti puoluettomien säännöksien, perusteen tai käytännön vuoksi ilman, että toiminnalle on olemassa hyväksyttävä tavoite. Välillistä syrjintää kokevat henkilöt, jotka pituutensa vuoksi asetetaan huonompaan asemaan kuin diagnoosin saaneet samankokoiset henkilöt. He voivat vammaislakeihin vedoten saada sosiaalitoimia, mm. sopivat kengät, vaikka diagnoosi ei kohdistuakaan jalkoihin. Välillistä syrjintää kokevat esimerkiksi työtekijät, jos työssä edellytetään henkilösuojaamia, joita ei ole olemassa erikoiskokoisina, tai jos työntekijän edellytetään pystyvän ajamaan tietynlaista autoa.

Päivittäinen häirintä

Erikoiskokoiset kohtaavat päivittäin häirintää, jolla tarkoitetaan henkilön tai ihmisyhmän arvon tai koskemattomuuden tarkoituksellista loukkaamista kieltäytyä syrjintäperusteella siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri. Laissa kielletään sekä tarkoituksellinen häirintä, että menettely, jonka seuraukset ovat loukkaavia.

Jossain kulkevat kuitenkin ne rajat, joilla ihmisiä on totuttu määrittelemään ja kohtelemaan. Vammaisuus tarkoittaa: "Toimintarajoitteiden omassa ympäristössään". Haluamme tai emme, muodostamme erityisryhmän, jolla ei ole samoja edellytyksiä toimia omassa ympäristössään kuin ns. keskimittaisilla on. Olemme kokovammaisten ryhmä, jossa osalla jäsenistöstä on lisäksi diagnoosi kasvuhäiriön aiheuttavasta sairaudesta.

Liikkumisen esteet

Viime vuonna seurasimme EU:n vuoden 2004 liikuntateemaan liittyen, miten puolustusvoimat, koululaitos ja muut liikunta järjestävät tahot kykenevät toteuttamaan liikuntalajit tasa-arvoisesti erityisryhmille. Mitään konkreettista ei kuitenkaan ehdotuksestaamme huolimatta tapahtunut. Jatkamme tiedottamista erityistarpeistamme.

Suurena ongelmana jäsenistömmä on kokenut niin yksityisen kuin julkisen liikkumisen esteet. WHO:n mukaan myös pituus on liikkumisesta, mutta tästä huolimatta Suomessa ei ole vakiintunut käytäntöä eikä tietoa erikoiskokoisten liikkumiseen liittyvistä ongelmista.

Olemme viime vuonna kartoittaneet erilaisia selvityksiä ja tutkimuksia, ja vuoden 2005 aikana valmistelemme julkilausuma erikoiskokoisten esteistä liikenneympäristössä. Tämän julkilausuman teemme kokoamalla Liikenne- ja Viestintäviraston julkaisusta "Kohti esteetöntä liikkumista" selkeitä epäkohtia, sekä ottamalla kantaa Ajoneuvohallintokeskuksen tutkimukseen "Liikkumisesteiset henkilöauton kuljettajina - Ongelmakentän kartitus". Otamme kantaa lakeihin ja säädöksiin, jotka koskevat liikkumisesteisiä myös kansainvälisellä tasolla.

Viemme Euroopan Pitkien Yhdistysten -liiton hallitukselle tietoa Euroopan komission hankkeista. INCA-hanke "Inventory of regulations for Car-Adaptions", joka aloitettiin 1996, on kartoittanut liikkumisesteisten tilannetta EU-alueella. Tämän hankkeen ensimmäisenä lähtökohtana oli, että liikkumisesteisten tulisi saada sama turvallisuus- ja liikkumistaso kuin muillakin autoilijoilla. Toisena tavoitteena oli käytännön normin luominen keskustelua ja käyttöönottoa varten EU:ssa. Yhdistyksemme voi osallistua aktiivisesti nyt meneillään olevaan Consensus hankkeeseen (www.consensus-eu.org), joka jatkaa INCA:n tulosten perusteella yhteisten työkalujen ja metodien kehittämistä käytäntöön. Ehdotamme Euroopan Pitkien Yhdistysten -neuvostolle julkilausuman tekoa Euroopan Komissiolle.

Järkyttäviä puutteita työturvallisudessa

Työturvallisus on lakisääteistä. Sopivan kokoisten henkilösuojaamien ja suojaavatetuksen puuttuessa erikoiskokoiset ovat vaarassa syrjäyttyä kokonaan työelämästä tai joutuvat työskentelemään turvottomissa olosuhteissa. Vastuuhenkilöt laiminlyövät puutteiden raportointivel-

vollisuuttaan, ongelmia vähätellään tai viranomaiset myöntävät poikkeusluvan turvottomien välineiden käyttöön. Turvallisuusongelma aiheuttavat myös työssä käytettävien koneiden ja ajoneuvojen tilojen väärä koko tai hallintalaitteiden säätöjen riittämättömyys.

Äärikokoisille tarkoitettujen työturvallisuustuotteiden saatavuudesta ja vaaditavista muutostöistä ei ole tietoa niin työvoimaviranomaisilla, työsuojelupiireillä, kuin muillakaan viranomaisilla. Kun työnantaja ei saa tukea erikoismitoittujen tuotteiden kalliiseen teettämiseen tai muutosten aiheuttamaan kustannukseen, äärikokoisten ammattiopiskelu, työhönotto tai työssäolo vaikeutuu huomattavasti keskimittaiseen henkilöön verrattuna. Työntekijöidensä yhdenvertaisen kohtelun edoten työnantaja hyvin usein antaa erikoiskokoiselle henkilölle vastaan "standardikokoinen" tuotteen hinnan rahana ja siirtää henkilösuojaajien hankkinnan työntekijän omalle vastuulle ja lisäkustannukselle. Tämä epäkohta on poistettava. Valmis-telemme asian viemistä eteenpäin Työterveyslaitoksen, Työturvallisuuskeskukseen, sekä STM:n Työsuojelusoaston kanssa.

Kokoasioiden neuvottelukunta työryhmäneen on saatava töihin

Sopivankokoiseen elinympäristöömmeksi liittyvät ongelmat vaativat pikaisia ja yhdenvertaisuuslakiin perustuvia ratkaisuja. Yhdistyksemme keräämien korjattavien asioiden lista on todella pitkä. Koska aiemmat, erilliset yhteidenottomme ministeriöihin ja virkamiehiin eivät ole tuottaneet tulosta, vaadimme että ratkaisuja etsimään perustetaan Sosiaali- ja terveysministeriön toimesta "Kokoasioiden" neuvottelukunta Romaniasioiden neuvottelukunnan tapaan. Sen perustaminen on välittämätöntä kansalaisten yhdenvertaisuuden toteutumiseksi.

Perustettavan neuvottelukunnan tärkein ja ensimmäinen tehtävä on käynnistää mittataulukkohanke suunnittelijoiden tarpeeseen. Suomalaisen naisten (1560 kpl) mitat kerättiin jo vuonna 2001 Tekstili- ja vaatetusteollisuusliitto ry:n toimeksiantosta. Kuopion yliopiston vaatetusfysiologian laitos kokosi mittataulukot. Julkaistuista taulukoista on jätetty tarkoituksella pois molemmat ääripäät. Vaadimme ja saimme vuonna 2004 alkuperäisestä aineistosta käyttööömme otteen, johon oli koottu vain yhdistyksen kokokriteerin täyttävät, erittäin lyhyet ja pitkät naiset. Näitä naisia oli yli 50 % (816 kpl). He kokevat olevansa mitoiltaan sopimattomia tähän yhteiskuntaan muutoinkin kuin teollisuuden ja kaupan tarjonnan suhteen. Tutkimus oli tilastollisesti merkittävä. Jatkamme yhteistyötä työsuojuviranomaisten sekä Standardisoimisyhdistys TEVASTA ry:n kanssa, joka tehtävään on huolehtia toimialoillaan

kansallisesta, eurooppalaisesta sekä kansainvälistä standardoinnista.

Saamamme palautteen mukaan varsinkin terveydenhoidon alalla on laitteissa ja hoidossa ääripituisen henkilön hyvinvoinnin kannalta merkittäviä puutteita. Käännymme vastuussa olevien tahojen puoleen aiheena "Kuinka suomalainen terveydenhuolto kykee auttamaan ääripituisia". Vuosien "kiertolaiselämän" jälkeen tiemme päätyvät yhä uudelleen Sosiaali- ja terveysministeriöön, josta on yhdenvertaisuuslain nimissä vihdoin löydyttävä joku henkilö auttamaan erityistarpeidemme huomioimisessa. Olemme myös yhteydessä vammaisjärjestöihin sekä Pohjoismaiseen vammaisneuvostoon kartoittaaksemme käytäntöjä. Liitymme Sosiaali- ja terveysalan Keskusliittoon, jolta odotamme neuvoja sekä tukea hankkeillemme.

Suomessa arvioidaan olevan n. 750 000 ihmistä, jotka ovat pituutensa tai jalankonkansa takia välittömän avun tarpeessa. Euroopassa pelkästään pitkien määriäksi arvioidaan n. 60 miljoonaa ihmistä.

Varsinainen toiminta

Toimintamme Suomessa on laajentunut koko elämänpäiriä koskevaksi ja yhdystykseltä odotetaan vuonna 2005 yhä monipuolisempia palveluja. Kasvava yhteistyöme eri järjestöjen kanssa auttaa vastamaan haasteeseen, mutta toisaalta työ vaatii yhä enemmän voimavarojaa järjestöjen yhteisten asioiden edistämiseksi. Yhdistyksemme on jäsenenä mm. Alianssi ry:ssä ja edustajamme sen Nuorisopolitiisessa jaostossa vaikuttaa asioihin erikoiskokoisen nuoren näkökulmasta. Olemme tehneet periaatepäätöksen liittyä Sosiaali- ja Terveysturvan keskusliittoon saadaksemme sieltä tukea. Selvitämme myös Opintotoiminnan keskusliiton tarjoama mahdollisuuski ja jäänistämme kouluttamiseksi parempilaatuista elämää varten.

Yhdistyksemme jatkaa tiedottamista eri tahoille, sekä tekee aloitteita ja kannanottoja, joiden odotamme parantavan erikoiskokoisten elinoloja. Jatkamme kaikesta kooltaan sopivien tuotteiden, kuten liikuntavälineiden sekä henkilösuojaajien etsimistä. Niiden löytämisenä on edelleen suuria vaikeuksia.

Vertaistukitapaamisissa ja tukihenkilökeskusteluissa on toistuvasti esiintynyt toive saada erilaisuuden johdosta henkilö tukea. Yhdistyksemme käynnisti viime vuonna jäsenten ryhmätukitapaami-

sia kuukausittain Helsingissä ja Tamperella, sekä perusti pituushoitoryhmän tukemaan pituushoitoa saavia ja sitä harkitsevia nuoria sekä heidän perheitään. Tapaamiset jatkuvat säädöllisinä kuukausitapaamisina edelleen vuonna 2005. Pyrimme aktivoimaan toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

Monipuolin kansainvälinen yhteistyö on välittämätöntä myös vuonna 2005. Suomi tunnetaan Euroopan Pitkien Yhdistysten liitossa (EFTC) aktiivisena kehittäjänä. Neljäs toimintavuotemme johtoryhmä jäsenenä (Suomi, Hollanti, Sveitsi, Saks ja Iso-Britannia) alkaa. Työmine jatkuu sääntöväliokunnan puheenjohtajana ja maailmanlaajuisen, erikoiskokoisten elämää merkittävästi helpottavan, tietopankki-hankkeen vetäjänä.

Tukihenkilö- ja vertaistukitoiminnan kehittäminen on alkanut vuonna 2003 hyvin ja jatkunut vuoden 2004 ajan. Olemme hakeneet vuodelle 2005 jatkorahoitusta, jonka avulla tavoitteet voidaan saavuttaa. Erikoiskokoisten elämänlaataa parannamme mm. seuraavien tavoitteiden avulla:

1. Selkeytämme työnjakoa palkatun tukihenkilön ja vapaaehtoistyön välillä.
2. Palkkaamme toisen työntekijän hoitamaan rutinaa 2005
3. Jatkamme projektia www-sivujen uudistamiseksi tietopankki-hankkeemme tarpeisiin. Haemme erillisrahoitusta tästä projektia varten.
4. Kehitämme jäsenrekisteriä ja pikapositusrekisteriä
5. Kehitämme yhdistyksen strategiaa.
6. Kehitämme tiedotusta julkisyhteisölle
7. Järjestämme "ideapäiviä" yhteishenkilöille ja paikallistason vertaistukitoimintaa.
8. Osallistumme EFTC:n kansainvälineen kokoukseen ja vertaistukitapahtumaan, sekä sen mahdolliseen tv-dokumentointiin.

9. Pidämme yllä julkista kehittämiskeskustelua tekemällä kannanottoja ja tuomalla asiaamme esiin eri yhteysissä, myös kansainvälisesti.

Nuorisotoiminta

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan pääasiallisena kohteena on erikoiskokoinen nuoro. Jo alle kouluikäisistä nuoriin aikuisiin heidän identiteettinsä kehityminen vaatii vahvaa vertaistukea. Saatujen kokemusten perusteella kehitykseen on ollut mahdollista vaikuttaa positiivisesti. Vuonna 2005 otamme erityisesti huomioon yhdenvertaisuuslain suomat mahdollisuudet nuorten elinolojen parantamiseen, sekä seuraamme tiivästi uuden nuorisotyölain valmistumista. Jatkamme jäsenlehdien postittamista nuorisotiedotuskeskuksiin. Tuemme nuorten perheitä vastaan tulevissa ongelmatilanteissa, mm. autamme kirjoittamalla lausuntoja viranomaisille nuorten erikoiskoosta johtuvista tarpeista.

Erikoiskokoinen nuoren syrjintää ja syrjäytymistä pyritään estämään seuraavien tavoitteiden avulla:

1. Jatkamme tietojen keräämistä kaikesta mahdollisesta kokoon liittyvästä syrjinnästä, mm. sosialitoimen osalta, sekä koululiikuntavälineiden puutteista ja pyrimme nopeasti vaikuttamaan niihin.

2. Informoimme koululiikunnasta vastaavia tahoja siitä, että erikoispituisilla lapsilla on vaikeuksia suoriutua kaikesta, mikä onnistuu keskipituisilta. Erikoiskokisetkin nuoret tarvitsevat onnistumisen elämyksiä liikuntatunneilla. Tuemme erikoiskokoinen nuoren liikuntaharrastuksia. Jotta liikkuminen olisi mahdollisimman monipuolista ja tukirankaa vahvistavaa, keräämme ja välitämme tietoja eri urheilulajien varusteiden ja -välineiden saatavuudesta kotimaassa ja ulkomaille.

3. Erikoiskokosenkin nuoren koulu-, työ- ja sosiaalinen elämä sekä harrastukset vaativat monenlaisia tuotteita, mm. ergonomisesti oikeita oppilaskalusteita, sekä olennaisesti opiskeluun liittyviä henkilösuojaamia ja suojavaatteita. Autamme etsinnöissä ja pidämme yllä julkista keskustelua erikoiskokoisten nuorten ja lasten oikeudesta löytää ikäryhmälle sopivia muitakin tuotteita.

4. Tuemme nuorten ryhmätutapamisia niin koti- kuin ulkomailta, tarvittaessa psykologin / perheneuvon johdolla. Tavoitteena on auttaa nuoriamme hyväksymään erikoiskokona, muodostamaan myönteinen minäkuva ja siten tukea erikoiskokoinen nuoren hyvän itsetunnon kehittymistä.

5. Tuemme kansainvälyyskasvatusta ja etsimme edelleen sopivia rahoituskanavia, jotta voimme tukea nuorten osallisuutta vertaistutkitalpahtumiin kotimaassa ja ulkomailta.

6. Jäsenlehdien ja kotisivujen avulla nuortavoitetaa kokoisensa ystävät kotimaasta ja ulkomailta. Jatkamme projektiä www-sivujemme uusimiseksi erityisesti nuoria palvelevan tietopankki-hankkeen tarpe-

siin. Hanke on monikansallinen ja toteutuessaan mahdollistaa maailmanlaajiset yhteydet.

7. Lähettämme jäsenlehteä nuorisotiedotuskeskuksiin ympäri Suomea, ja painatamme käyntikortteja yhdistyksestä.

8. Puolustusvoimien Pääesikunta on vuonna 2003 luvannut tehdä parannusia erikoiskokoinen alokkaan kohteluun. Jatkamme edelleen kehittämistä yhteisyyssä ja seuraamme Varusmiesliiton kanssa, miten jo luvatut uudistukset toteutuvat käytännössä.

9. Painatamme esitteen, joka on Selviytymisopas erikoiskokoiselle nuorelle. Oppaan jakelu suoritetaan tarkoituksenmukaistesti.

Toiminnan rahoittaminen pelkästään jäsenmaksuilla ei ole mahdollista. Avustusten saaminen on yhdistyksemme toiminnan jatkumisen kannalta väältämätöntä palveluiden ylläpitämiseksi ja edunvalvonnan hoitamiseksi. Yhteiskunnallisesti erittäin merkittävän toimintamme toteutumisesta hyötyy yhdistyksen jäsenten lisäksi mm. julkishallinto. Kotisivuillamme vierailijoiden määrästä voi päättää, että tietoa niiltä etsivät muutkin kuin jäsenmaksun maksavat.

Yhdistyksellämme ei ole samanlaisia mahdollisuuksia varainhankintaan kuin esim. urheiluseuroilla ja vammaisjärjestöillä. Toimintamme tarpeellisuutta on vaikea hahmottaa silloin, kun asia ei kosketa itseä tai lähiympäristöä. Ilmoitustulojakaan ei ole mahdollisuus saada, koska ilmoittajat eivät koe meitä hyväntekeväisyyskohteina tai markkina-arvoltamme merkittävinä.

Hallitus

Saimme vuonna 2003 Raha-automaatiyhdistykseltä tukihenkilö- ja vertaistuki-toiminnan kehittämiseen kohdennettua avustusta, jonka käyttöä jatkoiimme vuodelle 2004. Olemme tehneet projektille jatkohakemuksen vuodelle 2005, jotta voisimme jatkaa kehitystyötä yhdistyksen toiminnan turvaamiseksi.

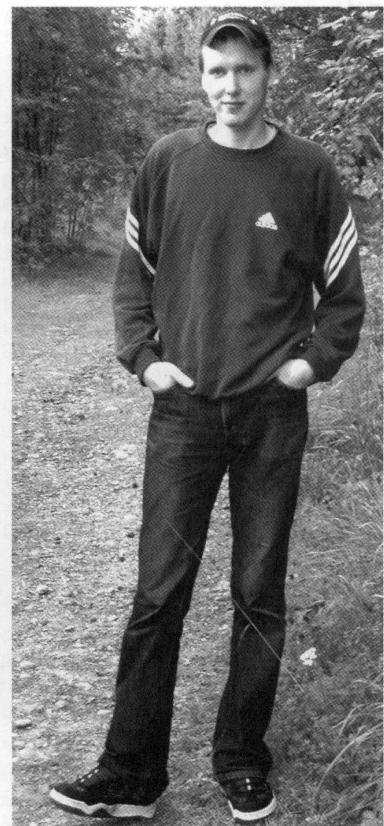
Opetusministeriö on tukenut toimintaamme nuorisomäärärahoista ja odottamme tuen jatkuvan myös vuodelle 2005. Haemme erillisrahoitusta jäsenlehdien toimitus- ja painatuskuluihin Opetusministeriöltä.

Olemme saaneet pieni avustuksen, mutta paikallisesti merkittävän summan Helsingin Sosiaalivirastolta, jolla järjestämme vertaistutkitapahtumia ja tuemme osallistumista niihin.

Yhdistyksellämme on suunnitteilla monia yksilön kannalta merkittäviä hankkeita, joiden rahoittamiseksi etsimme kuumisesti yhteistyötaajoja, myös kansainvälistä. Seuraavat kaksi päähanketta vaativat välittöntä rahoitusta. Ne ovat ratkaisevia asioiden edistämisen ja auttavat merkittävästi yhdenvertaisuuden toteutumisessa:

1. Erikoiskokoisten **Tietopankki**, joka kokoaa yhden internet-osoitteen alle kaikki yksilön kehitystä aikuisuuteen tekivat tahot koko maailmasta. Vähemmistöryhmien elämänlaadun parantamiseksi kansainvälinen yhteistyö on väältämätöntä. Tietopankki koostuu yhteiskunnallisesta palveluososta, erityisjärestöjen tarjoamasta informaatiosta sekä teollisuuden ja kaupan tarjonnasta. Kaikki tieto esitetään maittain ja toimialoittain.

2. **Mittataulukot** erikoiskokoisista suunnittelijoiden käyttöön, joka mahdollistaa sopivanman elinympäristön kaikenkokoisille.

Swibiltä sopivan kokoisia huonekaluja

1. Kuka olet? Missä elelet?

Olen 22 vuotias **Ville Vähänen**. Kotoisin olen Tuuloksesta ja nykyisin asun Kangasalla. Tällä olen asunut noin 2vuotta.

2. Mitä teet? Missä Opiskelit?

Opiskelin puualan perustutkinnon Koulu keskus Tavastiassa Hämeenlinnassa ja valmistuin vuonna 2000. Suoritin tänä vuonna yrityjä tutkinnon Tampereen aikuiskoulutuskeskuksessa. Ammattinimi ke puuseppä.

3. Mikä on yrityksesi nimi?

Yritykseni on **Swibin Puutyö**. Nimi tuli siitä kun tytötystäväni kutsui minua Swibiksi(Ville). Yritysmuoto on toimintimi.

4. Kuinka sait idean erikoiskokoisten tuotteiden vaomistamisesta. Se on näet kokemustemme mukaan harvinainen ajatus.

Idea sai alkunsa siitä kun etsiskelin itselleni sopivaa sängyä, enkä löytänyt mistään. Pituutta minulla on **195cm**.

5. Koska aloitit yritystoiminnan?

Aloitin yritystoimintani 05.05. Artwood yrityshautomossa Kangasalla ja teen töitäni vielä samoissa tiloissa. Hautomossa on tällä hetkellä 10 itsenäistä puualan yrityjää, mm. veneenviestijä, keittiökäpinkijä, sorvaja. Vuoden ajan saimme Tampereen TE-keskukselta tukea yritystoimintamme aloittamiseksi. Hautomo on ammattikoulun puuosaston tiloissa

joissa ei ole puualan opetusta. Maksamme vuokraa tilan ja koneiden käytöstä.

6. Minkälaisia tuotteita on?

Tuotteita erikoiskokoisille ovat korkeat/matalat tuolit, pöydät, sängyt, sekä pitkät/lyhyet sängyt (kaikenkokoisia saa). Tuotteita on saatavina lähes mistä tahansa puulajista tehtyinä. Värin voi asiakas valita täysin itse. Pintakäsittely vaihtoehtoja ovat öljyvaha, petsaus/vahaus/petsaus/lakkauks, lakkauks, maalaus. Toimitusaika on tilauskohtainen, mutta esim koivuisen sängyn toimitusaika on noin 1kk. Säädettyäviä tuotteiden hankaluuksena ovat korkeat valmistuskustannukset ja usein ne eivät ole yhtä kestäviä ja pitkäkäisiä kuin "kiinteämättiset".

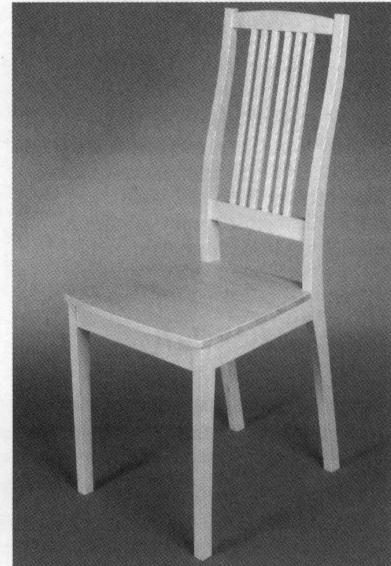
7. Kuinka löysit meidät?

Sain tietää eräältä tuttavaltani Spesiaali-Koot -liikkeestä Tampereen Tullintorilla ja kävin siellä puhumassa ideastani valmistaa sänkyjä pitkille ihmisiille ja sain tietää yhdistyksestäni.

8. Unelmasi? Odotuksiasi yrityksesi tulevaisuudessa?

Tavoitteeni on saada **ihmisille oikeakokoiset kalusteet**. Yrityksessä tavoitteena on, että minulla olisi työntekijöitä ja itse toimisin johtajana. Tehtaani valmistaisi kalusteita erikoismittaisille ympäri maailmaa.

Yhteystietoni: **Swibin Puutyö,**
Ville Vähänen
Sahalahdentie 22 36270 Kangasala
Puh. 050-5322423
Email:swibi@luukku.com

Filmitähti on syttynyt!

Kookas jäsenemme Timo Ahonen Jyväskylästä on "castattu" esittämään isokokoista miestä - Jätin rooliin elokuvaan, joka tehdään 1900-luvun alun hengessä. Elokuva on mustavalkoinen, mykkäelokuva jonka tarina sijoittuu teollisen vallankumouksen kulmille. Jätti roolihahmona on suuri, "vanhan ajan voimamies", niin kuin vanhojen aikojen elokuviissa tai sirkusissa viiksekäät voimiehet ovat. Kuvaukset olivat syksyllä juuri syyskokousseen aikoihin.

Tarina sijoittuu Isoisän, Isän ja Pojan omistamaan suureen voileipätehtaaseen, jossa selvitellään Isoisän kuoleman aiheuttamia perijängelmia. Kun pulmastaan on selvitys saapuvat kirkon edustajat vaatimaan takaisin Isoisän velkoja. Pöyhkeän porvariluonteen omaava Isä ei suostu maksamaan muiden maksuja ja ryhtyy taistoon velkoja vastaan. Tilanne päätetään ratkaista kilpailulla jossa Jättilä on suuri yllätyksellinen osuus.

Yhdistyksen tiedot tulevat kredtiitieihin ja elokuva tulee DVD:nä. Elokuvaa esitetään mm. lyhytelikuvapäivillä yms. ja sitä yritetään saada myös televisioon.

Elokuvan tuottaja on Lauri Laurila, ja se on tehty TAMK / Taide ja viestinnän laitoksella.

Onnea näyttelijöille ja filmin tekijöille!

Yhdistykseltä kysellään tavan takaa sopivia ihmisiä eri tarkoituksiin, ja mikäli olet halukas kokeilemaan jotain ihan uutta ja erilaista, niin lähetäpä tietosi toimistoon, niin välitämme asiallisille etsijöille kontaktitietosi.

Nuppi kuhmulla?!

Tapahtui erässä toimistossa jonka palo-oven korkeus ei suosi meikäläisiä.

Ovi aukon korkeus on nähtävästi naftisti 191 - 192 cm, itse olen 191 cm pitkä. Olen vaistomaisesti vetänyt päättä alas-päin aina kulkissani kyseisen oviaukon lävitse tai rytmittänyt askeleeni niin ettei pää osu oven yläreunaan. Nyt kuitenkin tarkkaavaisuus herpaantui ja askelten rytmä sekosi niin, että nuppi otti kiinni ovenkarmiin. Tästä aiheutui välitön kiputila ja holotti. Onneksi myyntijohtaja ei puhunut samalla puheimeen vieraita kielii, sillä sellaisessa tapauksessa kielii olisi kyllä mennyt poikki, sen verran lujaa leuat napsahti. Onneksi minulla on runsaasti tukkaa, josta syystä päänahkaan ei ilmestynyt vaurioita. Asiaa tutkitaan voi-ko ovea suurentaa.

T. Birgitta

Kuulemma rockstara Mig Jaggerin nykyinen vaimo on niin pitkä, että vanhan talon lattiaa jouduttiin alentamaan. Nyt emäntä mahtuu kävelemään kodissaan! (toim. huom.)

Kuluttaja

Isoja Hattuja

www.max-cap.co.uk Koot miehille 60-68cm ja naisille 58-62 cm. Yrittivät saada myytäväksi isoja talvihattuja, mutta toimitusvaikeuksien vuoksi päättivät vetää tilauksen pois. Eivät halua varastoja täyneen juuri kun narsissit kukkivat. Ensi talveksi on luovuttu hyvää hattukokoelmaa. Odotellaan!

Suurimmat tassut?

Guinessin ennätystenkirjan mukaan amerikkalaisella näyttelijällä Matthew McGroryllä on suurimmat jalat. Kengän numero on 28,5 US.

Matthew on n. 2.30cm pitkä – tosin tielläteessä oli kaksikin pituutta 7ft4in, joka ei kylläkään vastaa 2.30cm pituutta. Mitenköhän jalkakin on oikein mitattu? Emme lähde kuin arvalemaan oikeaa kokoa

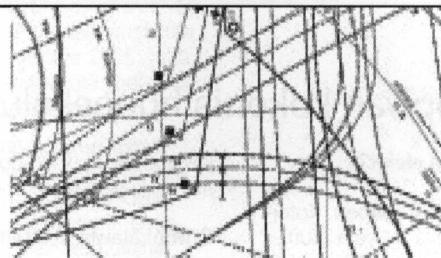
Kenkiä ja niihin sopivia käslaukkujakin!

www.oliverashley.co.uk
www.step tall.com

Kirpputori

Myydään Kaislakertun Karhu-villapaita, kooltaan XXL, hihan pituus 60cm, paitan pituus 85cm, ympärysmitta 128cm. Hinta on 300 Euroa. Paita on pohjaväriään tummanruskea.

Puhelin: 050 422 0558/Liisa Tunnela

Kaavakurssi Helsinkiläisille jatkuu!

Oletko kiinnostunut saamaan itsellesi sopivat peruskavaat?

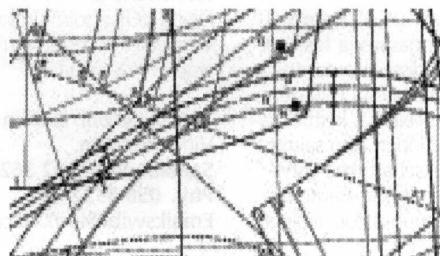
Nyt tarjoutuu oiva tilaisuus vielä tehdä kaavoja itselle. Saat tehtyä itsellesi housujen ja kotelopuvun kaavat, joista kuosittelemalla voi tehdä lähes mitä vain. *Nauruakin riittää: olemme niin valtavan erikokoisia, että toinen saa hameen siitä kuin toinen tekee materiaalimääärästä tilavan taskun!*

Kurssi pidetään Kivenkolon asukastallossa Kivikonkaari 11. Kurssin vetää Pauliina Lytykkä. Aika alustavasti: **la 15.1. klo 9-16 ja su 23.2. klo 10-16.** (riippuu osallistujamäärästä ja tilavuudesta, joten otta yhteys mahdollisimman pian!)

Kurssimaksu 5 euroa/henkilö, joka sisältää materiaaleja.

Ilmoittautumiset toimistoon joko sähköpostilla tai puhelimitse.

Kurssi järjestetään Helsingin kaupungin sosiaaliviraston tuella, ja on tarkoitettu Helsinkiläisille.

Pituusleikkauksista

Saksittua

Suomessa ei tiettävästi ole suoritettu henkilön lyhtenäistä tai pidentämistä pelkästään ulkonäkösyistä. Ei esimerkiksi sellaisesta syystä kuin Kiinassa, missä tehdään pidennyksiä siksi, että leikkausta haluava katsoo suuremmasta pituudesta olevan hänen etua ammatillisissa pyrkimyksissä.

Lyhytkasvuiset

Suomessa yhden ryhmän pidennyspotilaita muodostaa lyhytkasvuiset, joilla on luuston kasvuhäiriö, mutta joilla ei ole nivelten epämäutoisuutta tai kulumaa. Hoito on raskasta, koska sekä reidet että sääret on pidennettävä. Hoito kestää tällöin yleensä noin kaksi vuotta. Sairaala Orton'issa on lyhytkasvuisille tehdyissä pidennysleikkauksissa saatu maksimissaan 18,5cm lisäpituutta. Yläraajojen symmetristä pidennystä harkitaan lyhytkasvuisilla sopusuhtaisen lopputuloksen saavuttamiseksi. Pidennys suoritetaan samalla menetelmällä kuin alaraajoissa.

Alaraajojen pituusero

Alaraajojen pituuserot ovat melko yleisiä. Osa pituuseroista on synnynnäisiä, osan aiheuttavat murtumat, luuinfektiot tai luukasvaimet. Raajojen pituuseron seurausena lantio kallistuu lyhyemmän raajan puolelle, mikä seurausena langerankaan syntyy käyritymä. (Sekundäärinen skolioosi) Lannelan käyrys kasvuiässä voi aiheuttaa pysisvän virheasennon. Rasisuksessä voi esiintyä oireita pittemmän alaraajan lonkassa, mikä johtaa ennenikaiseen kulumaan.

1-3cm. Lääkäri arvioi pituuseron potilaan seisessä lonkat ja polvet suorana. Lisäksi ero mitataan mittanauhalla potilaan ollessa makuuasennossa. Tarvittaessa mittaus täydennetään röntgenkuva – tai tietokonemittauskella. Pituusero ja potilaan kasvuvaide määräväät hoitotavan. Pieni pituusero (1-3cm) hoidetaan kasvuiässä jarruttamalla pitemän raajan kasvuja kasvuvyöhykkeen luudusleikkauksella. Jos kasvu on jo päättynyt, hoidetaan pituusero pitemän raajan reisiluun yläosan lyhennysleikkauksella. Tietysti ikävaiheessa pieni 1cm pituusero voidaan tasoittaa kengän korotuksella.

Yli 3 cm: n pituusero korjataan sekä kasvuikäisillä että nuorilla aikuisilla yleensä lyhyemmän raajan pidennyksellä. Pidennys tehdään joko reiteen tai sääreen sen mukaan, missä pituusero on. Pidennettävä luu katkaistaan ja katkaiskohdan ylä- ja alapuolelle kiinnitetään ruuveilla ulkoisen pidennyslaite. Viikon kuluttua aloitetaan pidennys, joka suoritetaan siten, että laitteessa olevaa pidennysruuvia kierretään kahdesti päivässä, jolloin raaja pitenee yhden millimetrin vuorokaudessa.

Potilas tekee pidennyksen itse kotona ja saa lisäksi harjoitusohjelman nivelten liikkuvuuden ylläpitämiseksi. Viikottaisilla röntgenkuvauskilla arvioidaan luun pidentymistä ja uudisluun vahvistumista. Pidennys lopetetaan, kun toivottu pituus on saavutettu. Odotetaan uudisluun vahvistumista ja muutaman kuukauden kuluttua laite voidaan poistaa.

Pidennys voidaan tehdä myös reisiluun sisällä olevalla "kasvavalla" ydinnaulalla. Silloin ei tarvita ulkoista venytyslaitetta. Tämä on potilaalle mukavampi. Ydinnaulan laitto on kuitenkin potilaalle suurempi operaatio kuin ulkoisen laitteen asettaminen.

Pidennysprosessi on fyysisesti ja psykkinestä vaativa. Hyvä yhteistyö potilaan, lääkärin ja hoitohenkilökunnan kesken on menestyksellisen hoidon perusedellytys. Erittäin tärkeää on että sama lääkäri hoittaa koko pidennystoimenpiteen alusta loppuun. Kuukausia kestävä hoitoprosessi aikana esiintyy aina tietyjä hankaluksia. Tavallisimpien on bakteeritulehdus kiinintyspiikkien ympärillä, voi esiintyä hidastunutta luutumista, jäykkyyttä niveillissä ja pidennettävän luun virheasentoa.

Pidennyshoito vaatii runsaasti kokemuusta, jotta mainitut komplikaatiot vältetään tai että ne havaittaisiin riittävän ajoissa. Sairaala Orton'issa on suoritettu pidennysleikkauksia vuodesta 1972 lähtien.

Jos potilas on sellainen henkilö, jonka kasvu on päättynyt, voidaan alaraajojen pituusero hoitaa myös lyhennysleikkauksella. Pitemmän raajan reisiluun yläosasta poistetaan sopivan pituinen luumala. Luun pää liitetään yhteen sisäellä metallilevyllä. Luun lyhennysleikkaus on potilaalle helpompi, koska se tapahtuu kerralla, eikä hänen tarvitse elää monta kuukautta ulkoisen pidennyslaitteen kanssa. Lyhennys soveltuu potilaalle, joiden pituusero on n. 2-4cm ja jotka ovat niin pitkiä, ettei muutaman sentin mentyys kokonaispituudesta häiritse heitä.

Lähteet:

Invalidisäätiön tiedotuslehti Orton 1/99
Opas alaraajapituuseron vuoksi hoitoon tuleville

Kirjoittanut: Maiju Havinen
Tarkastanut:
Dosentti, yliläääkäri
Dietrich Schlenzen
Sairaala ORTON

"Turvakenkä pelastaa pilvenpiirtäjää-tä". Tanskalaismies on suunnitellut ja patentoinut turvakengät, joilla pääsee pois pilvenpiirtäjää tulipalon tai muun hätätilanteen uhassa. Gunnar Jensen sai turvakenkäidean WTC-iskujen jälkeen. Jensenin suunnitelma toimii siten, että tornitaloihin asennetaan ohut teräspalkki ikkunoihin vierestä. Hätätilanteessa ihmiset pukevat ylleen turvalajaat ja liukaspohjaiset ko. turvakengät. He kiinnittävät valjaat teräspalkkiin ja liukuvat maahan samaan tapaan kuin vuorikiipeilijät alas mennessään." ESS 16.7.04 (Mitä vetoa, ettei näitäkään turvakenkiä valmisteta äärikokoina. Kirjoittajan huomautus.)

"Ateenan olympialaisissa **pisin** urheilija oli kiinalainen 226-senttiminen koripalloilija Yao Ming ja **lyhin** päävantasaajan Guinean 130-senttiminen 800metrin juoksija Emilia Mikue." ESS 25.8.04

"**Egyptin pisin mies** on 230-senttiminen herra Muhammed Heikal, joka on joutunut tallustelemaan 51 vuotta paljain jaloin, koska hänen 45 senttin mittaisille jalkaterilleen ei ole löytynyt kenkiä kauasta. Nyt Qenan kaupungin kuvernööri on luvannut teettää tälle paimenelle jalkineet valtion kustannuksella, jotta hänen pystyy steppaleemaan lampaidensa perässä asianmukaisesti vaatetettuna. Kenkien ohella herra Heikal on kaivannut myös vaimoa, mutta itse asiasta kuuluttaa paimen kertoii naisten pelkäävän hänen kokoaan." IL 27.9.04 (Äärikoko aiheuttaa yksinäisyyttä, sosialisista tilanteista vetäytymistä tällä Suomessakin. Kirjoittajan huomautus)

Nuorisotölle, kulttuurille, tieteelle ja urheilulle ensi vuodelle hyväksytty lisäbudjetti antaa 9,7 miljoonaa euroa enemmän.

Hallituspuolueiden eduskuntaryhmät ovat päättäneet nopeuttaa aikataulua, jonka mukaan kirjastojen rahoitus siirtyy veikkausvoittovaroista valtion budjettiin. Nuorisotöön, kulttuuriin, tieteen ja urheilun kannalta tämä tarkoittaa ensi vuonna 9,7 miljoonaa euroa enemmän.

Nuorisotööhön tästä kohdennetaan 2,4 miljoonaa euroa.

Pitkien Eurooppa Treffit Edinburgissa 02.05.-08.05.05

Vuoden 2005 Eurooppa-treffit pidetään Edinburghissa, Isossa-Britanniassa. Lähöpäiväksi olemme suunnitelleet sunnuntaita 1.5. ja paluupäiväksi sunnuntaita 8.5.

Maanantaille ja tiistaille on tiedossa erilaisia retkiä mm. tutustuminen Queen Mary laivaan, keskiviikkona on ensimäiset welcome-partyt, torstaina Europatreffen-jäsen maiden kokous ja iltajuhlat, perjantaina käymme tutustumassa viskipanimoon ja lauantaina European Ball, eli iltapukujuhlat. Matkan suunnittelu on allekirjoitaneilla jo kovassa vauhdissa! Nyt kaikki halukkaat mukaan iloiselle kansainvälselle retkelle. Tiedossa on uusien ihmisten tapaamista, tutustumista Edinburgiin ja sen lähiympäristöön, juhlia, retkiä ja hulvatonta yhdesäoloa.

Olemme kartoittaneet lentolippujen hintoja, tällä hetkellä fiksuimmat vaihtoehdot tuntuvat olevan meno Helsinki-Lontoo-Edinburgh ja paluu Edinburgh-Manchester-Helsinki. Lentolipulle tulee hintaa noin 380 euroa, lennot British Airwaysin ja Finnairin koneilla.

Hotelliopyminen on Edinburghissa aika kallista, halvimmät Hostellit veloitavat vuorokaudesta noin 18 euroa. Tarkoituksesta on tänakin vuonna majoitusta iloisessa kansainvälisessä porukassa johokin kimppamajoitukseen.

Lisätietoja hotellimajoituksista ja matkaojelma, sekä retkien hinnat ovat nähtävissä osoitteessa www.tallclub.co.uk.

Tällä hetkellä meitä on lähdössä reissuun 8 henkeä. Ilmoitathan itsestäsi viimeistään 31.12.2004 mennessä Lisialle toimistoon mikäli haluat kimppavarauksenneemme mukaan. Haluamme olla ajoissa liikenteessä ja saada toivomamme paikat. Tarkoituksesta on vielä kysellä esim. Finnairilta ryhmäennuksia jos meitä lähtijöitä on vaan tarpeeksi.

Hölkynkölkyn matkatoimiston puolesta :

Katja & Joanna

Tanskan pitkien klubin 50-vuotispäivä

**Tanskan yhdistyksen puheenjohtaja
Henning Lajer toivottaa kaikki yhdistyksemme jäsenet tervetulleiksi kauaniiseen Kööpenhaminaan juhlimaan
De hojes Klubin 50-vuotispäivää
5.helmikuuta 2005.** Kurkkaa ohjelmaa netissä osoitteesta <http://www.talldanes.dk/enginv.htm>.

Suomesta on jo juhlii ilmoittautuneita. Lähde sinäkin mukaan! Vieraita tulee myös Ruotsin ja Norjan klubeista, sekä Saksasta.

Kansainvälistä tapahtumia

Milloin	Mikä	(viim.ilm.)	Järjestäjä
28.12.-01.01.05	Silvester in der Kurstadt Bad Lausick		KdG Chemnitz
26.12.-01.01.05	Silvesterplausch 2004 in CH- Flumserberg	15.10.04	KLM Basel CH
28.12.-01.01.05	Silvester mit dem KdG in der JH Bad Lausick		KdG Chemnitz
28.01.-30.01.05	Ski- und Wanderwochenende im Harz		KLM Hamburg
04.02.-06.02.05	Wintertreffen an der Talsperre Sosa, Skihütte Sosa	10.01.05	KdG Chemnitz
04.02.-06.02.05	Fantasy on an Island Paramount		Tall Club Chicago
05.02.2005 50.	50-vuotisjuhlat, De hojes Klub Kopenhagen		De Hojes Klub DK
04.03.-06.03.05 6.	Tanzwochenende		KLM Frankfurt
13.03.-27.03.05	KLM Winterurlaub, Ebbs /Tirol		KLM Klub-Ferien
25.03.-28.03.05	Ostervolleyballturnier in Overath		KLM-Koeln
15.04.-17.04.05	50-Jahre KLM Hamburg Stiftungsfest & Nordtreffen		KLM Hamburg
02.05.-08.05.05	EUROPATREFFEN in Edinburgh GB TPC		GB & Ireland
28.08.-07.09.05	KLM Klub-Fernreise Moskauer Nächte, St. Petersburg		KLM Klub-Ferien
11.11-13.11.05	10-vuotisjuhla, Pieni- ja Isokenkäiset ry (alustava pvm!)		Suomen yhdistys
22.05.-28.05.06	EUROPATREFFEN in Osnabrück D KLM		Osnabrück
12.06.-14.06.06	Einstimmungsprogramm zum 50. Geburtstag Longinus		Longinus Wien
15.06.-18.06.06	Hauptprogramm zum 50. Geburtstag Longinus		Longinus Wien
29.09.-02.10.06	50 Jahre KLM Nürnberg / Südtreffen		KLM Nürnberg
14.05.-20.05.07	EUROPATREFFEN im Schwarzwald D		KLM Düsseldorf
28.04.-04.05.08	EUROPATREFFEN um Amsterdam NL		Klub Lange Mensen NL
18.05.-24.05.09	EUROPATREFFEN in Frankfurt D		KLM Frankfurt

Syyskokous Tampereella

Elämä jatkuu kiireisenä syyskokouksen jälkeen. Yhdistyksessämme, kuten niin monissa muissakin kaivataan aktiivia jäseniä ympäri Suomea. Jokaisella paikakunnalla on vähintään 10% väestöstä enemmän tai vähemmän erikoiskokoisia, joiden hankaluksista ei voi tietää kuin he itse.

Osa syyskokousväestöä oli saapunut jo perjantaina paikalle *kuukausitapaamista* varten. Lauantaina tapasimme toisemme **Speciaali Koot -likkeessä** ihastellen sopivan kokoisia tuotteita pitkille ja iso-jalkaisille. Osa lähti runsain kassein eteenpäin onnellinen virne kasvoillaan. Jotkut saivat elämänsä ensimmäistä kertaa kokeilla sopivia naisten talvisaappaita, mikä aiheutti suurta hilpeyttä. Kauppias Arja Partanen sponsoroi asiakkaille lounaskupongin, joka mahdollisti ruokailun lähellä sijaitsevassa uudessa lounaskahvilassa. Kiitokset Arjalle!

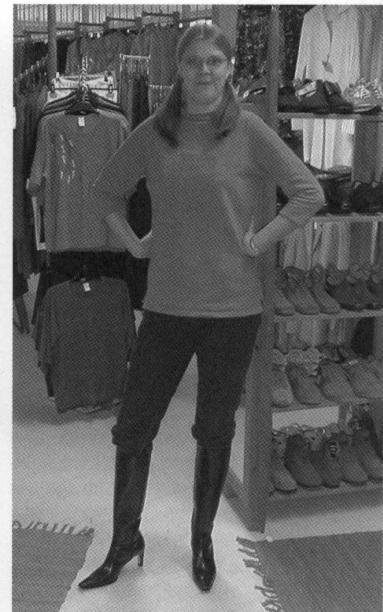
Illalla väki istuskeli juttelemassa hotelli-huoneessa Omppu-hotellissa, jonka jälkeen kävivät tutustumassa kädenvääntökisaan paikallisessa pubissa. Siellä hämmästeltiin suuresti omittuisen kokoista väkeä. Jatkopaikkana oli tavan mukaan Bepop, jossa on mahtava musiikki ja rento meno yökerhotyylissä.

Aamupäivällä aloitimme Hotelli Viktoriassa lounalla, joka oli hyvä ja maittava. Sieltä jatkoiimme kokoukseen, jonka puheenjohtajaksi valittiin Simo Vartema. Simo oli hyvä ja jämäkkä puheenjohtaja, joten asioita ei jääty vatvomaan pitkäksi aikaa.

Uusi hallitus valittiin vuodelle 2005:
Puheenjohtaja: Havinen Maiju, Hämeenkyrö

Eo oo totta! Korkeat talvisaappaat ja oikeassa koossa! Hämmästelee Miia Hasanen Spesiaali Koot -likkeessä.

No niin! Katsoppas täitä! Ei taida ihan 2 metriä mennä rikki nämä jalassa? Siinä ja siinä!

Jäsenet: Vpj. Eskelinen Ari-Jukka, Helsinki. Jokiranta Teija, Helsinki. Partanen Arja, Tampere. Sairanen Joanna, Helsinki. Hasanen Miia, Espoo. Sami Eerola, Tampere. Katja Hohti, Vantaa
Varajäsenet: Ignatiew Ilya, Vantaa. Johansson Leif, Espoo. Susanna Lindroth, Espoo. Henri Vartema, Vantaa.

Ainoa hankala valinta tuli tilintarkastajien vaihdossa. Entiset eivät halunneet jatkaa, sillä molemmat ovat olleet jo useamman vuoden tässä vastuullisessa tehtävässä. Uusia ei heti löytynyt, ja hallitus valtuutettiin etsimään sopivat henkilöt

tai edullinen asian osaava firma hoitamaan tilintarkastuksen, mikäli sopivia ole löydetty 7.12.mennessä.

Kokouksessa hyväksytin ensi vuoden toimintasuunnitelma, joka on tässä lehdessä, sekä budjetti. Seuraavan kokouksen pitopaikan ja ajan valinta annettiin hallitukselle. Useimmiten kevätkokous pidetään huhtikuun loppuun mennessä Helsingissä (todennäköisesti 16. tai 23.4.) Vuosi 2005 on yhdistyksen juhla-aiki. Täytämme syksyllä kunniaikat 10 vuotta, ja juhlistamme sitä yhdessä

Kokouksen puheenjohtaja Simo Vartema, Hallituksen jäsen Miia Hasanen ja uusi varajäsen Henri Vartema kahvituolla

Terveys

Kenkäkoko

Tukkimus, Saarikoski ym, Helsinki v.1998 Osallistujina 492 koululaista, iältään 7 ja 11 vuotiaat.

Kengän koko **ensimmäisellä luokalla: 53% liian pienet**, 34% liian suuret

Kengän koko **viidennellä luokalla : 57% liian pienet**, 18% liian suuret.

Sisäkenkien käyttö säännöllisesti 22%.

"Koulunkäynti on koululaisen työtä. Työkengät valitaan sen mukaan.. Poikien käyttämät lenkitossut on suunniteltu kovin rasitustilanteisiin. Tytöjen työkenkät muistuttavat usein diskokenkiä. Terveydenhuollossa on vuosikymmeniä jatkunut perinne käyttää hyviä työkenkiä. Kuka ohjaa lapset ja nuoret kohti samanlaista työkenkäkulttuuria heidän jalojensa hyvinvoinnin vuoksi? Mistä löytyvät kengät, jotka täytävät työkenkien kriteerit? Jalat saavat parhaiten mieleisen kotipesän koulutettujen kenkämyyjen asiantuntemuksen, lasten ja nuorten toiveiden sekä vanhempien vaatimusten yhdistämällä."

Ely THM, jalkaterapeutti (AMK), lehtori Stadiassa, Riitta Saarikoski Sairaanhoitaja - lehdessä.

Tervyden edistämisen keskus, www.health.fi

UKK-instituutti www.ukkinstituutti.fi, klikkaa TerveysInfo

Osaatko sinä ostaa oikean kokoiset kengät?

Onkohan minulla oikean kokoiset kengät? Minkä kokoiset kengät minun pitäisi oikein ostaa? Kengän numeroin on aina ollut x, enkä edes koille muita kokoja. Ostaaisitko minulle matkoilta jotkut kivan näköiset kengät kokoa x tuliaisiksi? Ostatko samalla minulle talvikengät kokoa x käydessäsi marketissa?

Tällaisia mietteitä kenkien koosta on monilla. Moni ei meistä oikeastaan edes tiedä "oikeaa kokonumeroa", sillä ei sellaista ole olemassaakaan. **Kenkien kokonumeroita ei ole standardoitu** ollekaan, eikä numeron perusteella voi kertoa muuta, kuin joku numero on isompi tai pienempi samassa mallissa. Toisen mallissa tai toisen valmistajan kengässä sama numero voi olla **jopa 3cm pidempi tai lyhyempi**. Kenkien kokoja on vaikea standardoida, eikä urakkaan ole haluttu jostain kumman syystä edes ryhtyä.

Nämä talven alussa kuulee kommentteja erityisesti kenkien ostosta. Huonosti liikuvalle ikäihmisielle, pikkulapselle tai usein vaateostoksia inhoavalle miehelle tai nuorelle joku omainen ostaa kengät kauppareissullaan. "Kyllä tämä mahtuu

ja tällä voi kävellä" on tavallinen kommentti. Mutta onko kenkä oikean kokoinen. Kenkä pitää sovitaa, sillä jokaisen jalca on omanlaisensa, eikä täydellistä kenkää helposti löydy. Ei riitä, että kenkä "mahtuu jalcaan", sillä sopiiko se oikeasti. **Kengässä pitää pystyä kävelemään ilman kipuja. Jopa pitkän kävelyn jälkeen ei saa olla punaiset varpaat tai hiertymiä.**

Yksinkertainen neuvo on piirtää jalkaterrä paperille seisoen paino jakautuneena molemmille jaloiille. Lisää pisimän varpaan kohdalle **käyntivaraa vähintään 1 cm, jopa 1½**. Varsinaiseen kävelyn ja juoksuun tarkoitetuissa kengissä enemmän kuin juhlakengissä tai sisäkengissä joilla seistään enimmäkseen. Kavenna jalas kuvasta 3-5mm sivulta, ja kaarra jalas mallia seuraten kohti pidennystä. Kokeilupohjallinen on valmis - mikäli se ei sovi kenkään, kenkä on väärän kokoinen, ja se pitää jättää hyllyn. Kenkä johon malline sopii on myös sovitettava tarkkaan - kengän muut mitat voi oikeastaan vain sovitaa.

Sukan ja pohjallisen valinnalla voi korjata väljyyttä, mikäli kenkä on väljähkö. Materiaalista riippuen kenkä joustaa leveydessä, jos se on vähän kapeahko. Konkonahkakenkää on helppo vähän venytää lämmittämällä sitä hiustenkuvaajalla mahdollisimman lämpimäksi. Sitten vain paksu sukka jalkaan ja venytettävä kenkä. Lämmitys uusitaan niin kauan kuin kenkä on muokkaantunut sisällä kävellessä vaikkapa kotiaskareissa. Varpaista kireää kenkää ei kannata ottaa - se satuu. **Vinkkinä pienikenkäinen kertoí käyttävänsä jopa 2 pohjallisia liian leveissä kengissä. Jos jalca turpoaa päivällä, helpotus tulee hetkessä poistamalla riittävä määrä pohjallisia.**

Rintasyövän riski yhteydes-sä lapsuuden kasvuun

Sikiöjan, lapsuuden ja nuoruusien kasvulla voi olla ratkaiseva vaikutus siihen keille kehittyv rintasyöpä aikuisena. Laajan tanskalaistutkimuksen mukaan rintasyövän riski on nimittäin tavallista suurempi naisilla, jotka ovat syntynessään keskimääräistä painavampia, jotka ovat 14-vuotiaana pitkiä tai hoikkia ja niillä, jotka kasvavat nopeasti murrosiässä tai joille kasvupyrähds tulee varhain. Tanskalaisten tulokset julkaistiin arvostetussa New England Journal of Medicine -lehdestä.

Tutkimuksessa oli mukana tiedot yli 117 000:sta vuosina 1930–1975 syntyneestä tanskalaismaisesta. Tiedot syntymäpäinästä, kuukautisten alkamisajankohdasta ja vuosittaisista pituuden ja painon muutoksista saatatiin koulujen arkistoista. Tiedot naisilla todetaista rintasyövistä ja rintasyölle altistavista riskitekijöistä kerättiin eri rekistereistä.

Tutkijat laskivat, että jos kaikki tutkimuksen naiset olisivat syntyneet pienehköinä, olisi heillä todettu noin seitsemän prosenttia vähemmän rintasyöpiä. Vastaavasti jos kaikki olisivat olleet lyhyeköjä ja pulskia 14-vuotiaana ja kasvupyrähds olisi ollut vasta myöhään, olisivat syöpätapaukset vähentyneet 10–15 prosentilla.

Vastaavia havaintoja on tehty aikaisemmin, mutta tanskalaisten tutkimus on ehdottomasti parhaita aiheesta tehtyjä selvityksiä. Silti sekään ei pysty kertoamaan ovatko havaitut yhteydet kausaalisia eli aiheuttaako esimerkiksi korkea syntymäpaino rintasyöpää vai onko se vain merkki jostakin tuntemattomasta tekijästä.

Uutispalvelu Duodecim (NEJM 2004;351:1619-26) <http://content.nejm.org/cgi/content/abstract/351/16/1619>

Lähde

© 2004 Suomalainen Lääkäriseura Duodecim

Terveys

Kondomit

Yhdistyksemme neuvontapuhelimes-ta on kysytty vuosien varrella toistuvasti suurempia ja pienempiä kondomeja kuin mitä on normaalisti myynnissä. Viimeksi n. pari kuukautta sitten kysyttiin apteekkiin myytäväksi pieniä kondomeja. Väestöliitosta oli kysyjä ohjattu yhdistyksemme neu-vovaan puhelimeen. Jo vuosia sitten tilasimme asiaa koskevan direktiivin, sillä asiasta on vuosien aikana tiedusteltu useasti ja otamme asian vaka-vasti. Onneksi tiedonsaanti on 10 vuoden aikana helpottunut huomattavasti, mutta vieläkään tiedon etsiminen ei ole monellekaan helppoa sen arkaluontoisuudesta johtuen.

Tuotteiden äärikoosta ja ostamismah-dollisuksista on heikosti tietoa saatavilla. EU-normi määrittelee kondomin kestävyyden, sekä ainoastaan minimikoon mikä on turhaa, jos tuotetta ei koon vuoksi voi käyttää. Nykyisenä, hengenvaarallisen AIDS:n aikakautena luuli si terveysviranomaisten vavakasti paneutuvan asiaan, jotta myös ääripäitä edustaville kuluttajille olisi helposti tarjolla sopivakokoiset ja siten turvalliset tuotteet. Siähän se direktiivi pitäisi laatia! "Kohkataan" jo koululaisille, että varo-kaa aidsia, käyttääkää kondomia. Mutta ei varmisteta, että on, mitä käyttää. Se on tietämättömyyttä ja välinpitämättömyyt-tä terveysasioista vastuussa olevien ta-holta. (MH.)

"Suur osa saksalaismiehistä ostaa kondomeja, jotka eivät ole ollenkaan heidän kokoaan, kertoo kondomifirma kysytty-ään asiaa 2500 saksalaiselta. Peräti noin puolet ostaa liian pieniä kondomeja, oikean koon osaa valita (löytää? Kirjoittajan huomautus.) ainoastaan 18%. Liian suureen kondomiin sonnustautuu kriitisellä hetkellä 34% saksalaismiehistä" AL 3.12.04

"Maailman miesten keskimääräinen erektiopituus on 16cm. Haarukka on 6,8-26cm. Näihin lukuihin päätyi laajan internet-kartoituksen tehtyn yhdysvaltalainen Richard Edwards. Luku ei suuresti heitä sijti, mitä aikaisemmin on julkais-tu, arvioi suomalainen viagra-asiantun-tija, dosentti Andreo Larsen. Suomessa ei ole kerätty vastaavaa aineistoa. Suurimmat voivat olla yli 30-senttisiä, dosentti Andreo Larsen myöntää." IS 25.1.2001

Vinkkejä kondomeista saimme Aids-tukikeskuksesta , ja myös taulukon eri kokoisista tuotteista, jonka voime lähettää pyydettäessä kysyjille. Kuten Juha Väätäinen viestissään toteakin, myös hänen voi ottaa yh-teyttä asian tiimoilta. Nettiosoite on: jouni.vaatanen@kondomi-info.fi

Tervehdys,

Olette ottaneet esille varsin tärkeän on-gelman koskien kondomien kokoja. Nykyiset kondomistandardit perustuvat osittain WHO:n tekemään luokitukseen ja suositukseen, jossa kondomin kokoluokkia maailmassa on kolme: aasialainen, eurooppalainen ja afrikkalainen. Aasian markkinoille siis suositetaan val-mistettavan ja markkinoitavan pienem-piä kondomeja ja vastaavasti afrikan maihin isompia kondomeja, kuin Eu-rooppaan. Nykyinen EU-standardi, ISO 4074 määrittää kokoa vain pituuden osalta siten ettei alle 160mm lyhempää kondomia saa tuoda (CE-merkinnällä varustettuna) markkinoille. Lisäksi kondomin myyntipakkauksessa tulee ilmoittaa kondomin nimellisleveytä. Ilmoitustu le-veydestä sallitaan 2 mm:n poikkeama. Kondomeja voitaisiin valmistaan siis nykyisen standardin estämättä paljon nykyistä laajemmallia kokovalikoimalla.

Valitettavasti kondomien suhteen pätee sama, kuin vaatteiden ja ken-kiakin eli markkinat lopulta päättää-vät, mitä merkkejä jää millekin markkinoille.

Esimerkki: Mamba on Ruotsalaisen RFSU firman kondomi, joka on kapeampi ja lyhempi kuin ns. nor-maalit kondomit. Kuitenkaan Suomen RFSU ei tuo kyseistä kondomia maahan, koska heidän mielestään markkinoita ei ole tarpeeksi. Kondomia tuo maahan Minikin Oy (SinCity), joiden mukaan taas kondomin meneeksi on tarpeeksi hyvä, jotta tuote kannattaa pitää kaupan. Minikin myy kuitenkin paljon tuotteita postimynnin välityksellä ja tuotteen saaminen esille ei vaadi tukkuportaan tai yksittäisen kauppiaan vakuuttamista. Li-säksi BFF Oy (Condomi.fi) yrittää parai-kaa selvittää tuota 'aasiais-koon' maahantuontia, johon viestissäsi viitta-sit. Condomin XXL-kondomi on muuten markkinoiden väljin lateksista valmistettu kondomi. Dureksin Avanti on leveä, mutta ei niin pitkä ja koska se on valmis-tettu polyuretaanista, on hintakin hu-mattavasti tavallista kondomia korkeampi. Oheisesta taulukosta selviää Suomes-sa myynnissä olevien kondomien koko-tiedot (taulukon saa julkista lähde mai-niten = Jouni Väätäinen: Kondomikäsikirja, Aids-tukikeskus 1994).

Tässä lisäksi tietoa naisten kondomista (Femidom): "Naisten kondomi on 17 cm pitkä ja 9 cm leveä umpinainen pussi, jossa on kaksi joustavaa rengasta hel-pottamassa tuotteen asettamista paikoilleen ja varmistamassa kondomin paikoillaan pysymisen yhdynnän aikana. Sisempi rengas, joka on irrallisena kondomin suljetussa päässä, auttaa paikoilleen asettamisessa ja jää tukemaan kondomia häpyluun ja kohdunnipukan avulla. Kondomi asettuu emättimeen melko väljästi eikä ole tiukan tai purista-van tuntuinen. Ulompi, avoinen pään kiinteä rengas asetetaan emättimen ulkopuolelle emättinaukon ympärille. Pe-rintiseen kondomiin verrattuna se antaa näin ollen myös paremman suojan ulkosyntymille peittämällä osan häpy-huulten alueesta. Raskausia ja suku-puolitauteja vastaan naisten kondomi antaa yhtä hyvän suojan kuin muutkin estemenetelmät. Naisten kondomia ja perinteistä lateksikondomia ei saa käyt-tää samanaikaisesti. Kondomien välille syntyvä kitka lisää rikkoontumisia ja nais-ten kondomi voi työntyä sisään vaginaan helpommin." Pitkä penis ja varomaton tai raju yhdintä voi aiheuttaa myös nais-ten kondomin luiskahtamisen sisään ja käyttöä onkin syytä harjoitella etukä-teen.

Tässä siis kokoon liittyviä asioita yleisellä tasolla. Vielä yksityiskohtaisemminkin asioita voi toki käsitellä, koska tässä ei ihan kaikki nykyisten kokojen kanssa mahdolliset jipot tule esille, mutta se vaatii jo erillisen artikkelin kirjoittamista jonkin seksualiterapeutin toimesta. Li-sätiltöja annan mielelläni, myös jäsen-enne voivat kirjoittaa suoraa minulle mikäli heillä on kysymyksiä.

Yhteistyöterveisin,
Jouni Väätäinen
sh, Kondomikäsikirjaprojekti

Aids-tukikeskus

Nuoret

Allianssille uusi vpj ja hallituksen jäseniä

Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n syyskokous valitsi torstaina uudeksi varapuheenjohtajakseen Katri Söderin (Sosialidemokraattiset opiskelijat – SONK ry). Allianssin puheenjohtajana jatkaa Antti Kaikkonen (NKL).

Helsingissä kokoontunut syyskokous valitsi uuden varapuheenjohtajan lisäksi myös uusia hallituksen jäseniä sekä otti kantaa valmisteiltavana olevaan uuteen nuorisolakiin. Syyskokouksen päätöksentekoon osallistui 65 jäsenjärjestöä. Syyskokouksessa tehtiin merkittäviä päätöksiä järjestön tulevaisuuden kannalta, mm. ensi vuoden toimintalinjat ja budjetti hyväksyttyin esitysten mukaisesti. Allianssin nimi säilyi Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry:nä. Taloudelliset vaikutukset kokouksesta olivat lähes viisi miljoonaa euroa, kun toimitilahankinta lasketaan mukaan.

Uusia hallituksen jäseniä ovat Markku Toivonen, Helsingin nuorisoasiainkeskus (varalla Pekka Tukea, krist. järjestöt); Matilda Hemnell, ruotsinkieliset järjestöt (varalla Pasi Nykänen, Tuhatkunta); Kalle Jokinen, vammaisjärjestöt (varalla Heta Välimäki, sos.dem.nuoret); Annukka Sorjonen, Suomen Partiolaiset (varalla Laura Laitinen-Simik, STTK); Risto Lähteenmäki, SYL (varalla Juha Makkonen, SAMOK) ja Tapio Haapanen, SKOL, TERHOL (varalla Riikka Taavetti, Seta, Vanu).

Vanhoina jäseninä kauttaan jatkavat Ossi Heinänen, MLL (varalla Aslak Haarahlitunen, Nuoret Kotkat); Marja Koskela, KNL (varalla Joonas Turunen, SLL); Päivi Kurikka, Kuntaliitto (varalla Marjo Lehtinen, TUL); Antti Lindtman, SAK (varalla Ville-Petteri Risberg, Pioneeriliitto); Kristiina Marttila, AKAVA (varalla Matti Muukkonen, Varusmiesliitto) ja Tuija Sivonen, SNL (varalla Lotta Ruokanen, Luonto-Liitto). Allianssin luottamustehävät ovat kaksivuotisia.

Allianssin jaostojen kokoontulo 2005

Vuonna 2005 Allianssin **kehittämiskaoston** johtaa Heikki Ulvila (STTK), nuorisopoliittista jaostoa Miia Pietilä (SAK) ja kv-jaostoa Minna Miettinen (NKL).

Nuorisopoliittinen jaosto

Miia Pietilä (SAK), Riku Eskelinen (NKL), Antti Hallia (SAMOK), Elina Laavi (KNL), Liisa Lavi-Eskelinen (Pieni- ja isokankaiset), Asmo Maanselkä (KD Nuoret), Outi Mäkelä (ProTu), Ilari Nisula (SLL), Tapani Tulkki (Suomen Partiolaiset).

Kehittämiskaosto

Ulvila Heikki (STTK), Himanka Sajja (SETA), Lahtinen Tanja (Toijalan kaupunki), Nieminen Mikko (Nuoret Vaikuttajat), Pietilä Eija (Raahen kaupunki/Oulun lh), Pöösö Anna-Kaarina (SOOL), Rautiainen Pekka (Nuorisoyhteistyö ja liikunta-alan asiantuntijat), Savisaari Lauri (Nuorten Akatemia), Siiskonen Virpi (CP-liitto).

Kansainvälisen asioiden jaosto

Minna Miettinen (Keskustanuoret)

Lähialuetyöhmä: Petra Erkkilä (Vasemmistonuoret), Henna Harsia (SOOL), Sini Korpinen (Nuoret Vaikuttajat), Mats Löfström (Pohjola Nordens Ungdomsförbund), Janna Koivisto (SAMOK)

Eurooppa-työryhmä: Marko Jääskeläinen (CP- liitto), Inka Lindroos (SEN), Marianne Muona (Sosialidemokraattiset Nuoret), Annastiina Papunen (KNL), Simo Salmela (ViNO).

Globaalit työryhmä: Sivi Aherto (Eurooppanuoret), Johan Ekman (Suomen Partiolaiset), Riikka Jalonen (Minijellonat), Riikka Keskitalo (Sosialidemokraattiset opiskelijat), Ted Urho (Svensk Ungdom).

Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry osti kiinteistön järjestötaloksi

Allianssin syyskokous ja hallitus tekivät syksyn aikana myönteiset ratkaisut Allianssin kiinteistöhankinnasta. Allianssi osti järjestötaloksi Asemapäälikönkatu 1:n tilat. Tiloissa on aikaisemmin toiminut mm. HOAS:n ja Elisan toimitilat. Kiinteistö sijaitsee Itä-Pasilassa, Helsingissä.

Kohteessa aloitetaan remontti tammi-kuussa, ja tavoitteena on, että kohteeseen muutetaan juhannukseen 2005 mennessä. Toimitilassa on 2054 m², joista noin 700 m² tulee vuokralle eri järjestöille. Kiinteistöön tulee seitsemän erilaista koulutus- ja neuvottelutilaa, joita voi vuokrata käyttöönsä. Kiinteistöhanke on mahdollista tehdä opetusministeriön avustuksella ja Allianssin omarahtiusosuudella. Kiinteistökaupan yhteydessä Allianssi vaihtoi yhteistyöpankkia. Allianssin yhteistyöpankki on nykyisin Aktia.

Nuorisojärjestöjen kehittämiskoulutusohjelma

Nuorisojärjestöjen kehittämiskoulutusohjelma käynnistyi tänä syksynä valtakunnallisten liittojen koulutuksella. Ensi ja seuraavana vuonna on vuorossa piirijärjestöjen luottamus- ja työntekijäjohdolle tarkoitettu koulutusosuuksia. Koulutusohjelma on osa Matti Vanhasen hallituksen kansalaismuutoksen politiikkaohjelman toteuttamista. Kehittämiskoulutusohjelman kustantaa opetusministeriö, minkä vuoksi koulutus ja ruokailut voidaan tarjota osallistujille maksutta.

Koulutusohjelman tarkoituksena on paneutua nuorisojärjestöjen ajankohtaisiin kehittämiskysymyksiin. Alustavat koulutuspäivät vuonna 2005 ovat: 29.-30.1.05 (Pohjois-Pohjanmaa), 26.-27.2.05 (Lappi), 12.-13.05 (Satakunta), 16.-17.04.05 (Savo), 24.-25.9.05 (Etelä- ja Keski-Pohjanmaa), 22.-23.05 (Keski-Suomi), 19.-20.11.05 (Uusimaa). Koulutusohjelman piiriosion verkkosivut avataan viikolla 49 osoitteessa www.alli.fi

Koulutuspäivien teemoina ja kouluttajina ovat:

Toimintaympäristön muutos ja nuorisotyön uudet haasteet, filosofian tohtori

Aaro Harju

Piirijärjestöjen menestyksellinen johtaminen, järjestöneuvos ja kouluttaja Kirsti Vaalikivi

Yhdysten toiminnan tukeminen, järjestöneuvos ja kouluttaja Kirsti Vaalikivi Vapaaehtoisten rekryointi ja motivoointi, kasvatustieteen maisteri ja kouluttaja Atso Juote

Järjestöllisten toimintatapojen uudistaminen, kasvatustieteen maisteri ja kouluttaja Atso Juote

Koulutukseen voivat osallistua piirijärjestöjen keskeiset luottamushenkilöt (puheenjohtajat ja johtokuntien jäsenet) ja työntekijät (piirien toiminnanjohtajat tai vastaavat). Koulutukseen osallistuvia organisaatioita edellytetään/kannustetaan nimeämään osallistuja sekä luottamusettä työntekijäpuolelta. Kukin piirijärjestö voi nimetä koulutukseen enintään viisi (5) osanottajaa.

Koulutusta koskeviin kysymyksiin vastaa koulutusohjelman johtaja Aaro Harju, Kansalafoorum ry, gsm 0400 411 994 aaro.harju@kansalafoorum.fi . Ilmoittautumiset: christian@alli.fi (09) 3482 4330.

Kohti itsenäistä elämää - kurssi

Helsingin seudun erilaiset oppijat ry. HERO järjestää kaksi kertaa vuodessa "Kohti itsenäistä elämää" -kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssin 15–25-vuotiaille nuorille, joilla on oppimisvaikeuksia.

Vuoden 2005 kurssit järjestetään keväällä 8.2.–19.5.2005 ja syksyllä 6.9.–14.12.2005.

Kurssi koostuu lähiopetuksjaksoista HERO:n toimitiloissa (n. 2 päivää viikoissa, yhteensä 30 päivää) Helsingissä sekä leiripäivistä ja tutustumiskäyneistä. Lisäksi nuoret saavat yksilööhjausta "oman polun" rakentamiseen. Tavoitteena on auttaa nuoria löytämään taidot oman elämän hallintaan, huomioiden kunkin kurssilaisen tarpeet. Kurssin liittyviä kiinteästi koulutuspalkkojen etsiminen, opintojen tukeminen ja työelämään tutustuminen. Kurssille otetaan korkeintaan 10 nuorta.

Vapaamuotoinen hakemus HERO:on mahdollisimman pian. Jos hakemuksen kirjoittaminen tuntuu hankalalta, voi myös soittaa ja sopia tapaamisesta. Kurssi on Kelan rahoittama. Esihaastattelun yhteydessä täytetään Kelan lomakkeet KU 102 ja KU 10, joiden liitteksi tarvitaan lääkärintodistus.

Lisätietoja antaa Katri Luotio, Helsingin seudun erilaiset oppijat ry. HERO, p. (09) 6869 3528 tai katri.luotio@lukihero.fi tai www.lukihero.fi

Meidän kesken

Yhteyshenkilöt:

Helsingin seutu

Iija Ignatiew,
Siilinrinne 17B, 01450 Vantaa
040-5235 523, iija@yahoo.com

Hämeenlinnan seutu

Tarja Bärn-Fagerlund
Muuraantie 3, 14610 Lepaa
p. 03-6717 016, 040- 5043 900

Lahden seutu

Mikko Virtanen
Kerintie 47, 15500 Lahti
040-580 7866
mikko.virtanen@teknoware.fi

Lappeenrannan seutu ja

Etelä-Karjala

Esimme uttaa yhteyshenkilöä, erjan muuttettua Porvooseen! Oletko kiinnostunut?

Seinäjoen seutu

Susanna Viljanmaa
Metsolanteri 2 E 25, 60100 Seinäjoki
p. 06-4140 663

Tampereen seutu

Arja Partanen
Kaitavedentie 164, 33680 Tampere
p. 040-7403 544

Turun seutu:

Mervi Nikula
p. 050-5731 406, (02)4380 974

Satakunta:

Timo Forsten
Neitsytpolku 29 as 5. 28100 Pori
040-547 3832 ,
timo.forsten@luukku.com

Tapaamispaikkoja:

Jotta "enkäiset" voisivat tavata toisi-aan, pitäisi meidän / teidän / heidän mennä vaikkapa seuraaviin paikkoihin, aika klo 20- 22 jos ei muuta mainittu. Toiminta on vapaaehtoista, ja ainoastaan Tampereella ja Helsingissä luvataan olla paikalla!

Helsingissä:

Helsingissä treffataan **joka kuukauden 2. perjantai Sanomatalon kahvilassa klo 17.30**. Seuraavat kerrat ovat **14.1., 11.2., 11.3.**

Tampereella:

Tampereella treffataan **joka kuukauden viimeinen perjantai: 28.1., 25.2.**

Paikka: Tullintorin kauppakeskus, Tullikatu 6, 2. kerros, Kuntosalii Albatrossin kahvio

Aika: kello 18.30 - 19.30, jonka jälkeen iltaa jatketaan pikkutunneillekin toivomusten mukaan. Toiveita kerää Tampeleen yhteyshenkilö Arja, info@speci.net puh. (03) 2535 988 tai 040 740 3544

Paikalla ovat lupautuneet päivystämään ainakin Arja, Sami ja Vesa. **Mukaan ovat tervetulleita ihan kaikki, myös yhdistyksen ulkopuoliset, jotka ovat erikoiskokoisia tai heitä kiinnostaa asiaamme.**

Porissa:

Lauantaisin Punainen Kukko (aikuisten paikka).

Turussa:

Lauantaisin Amarillo.

Seinäjoella:

Lauantaisin Tanssiravintola Cumulus.

Lahdessa: HUOM. MUUTOS!

Santa Fe josta matka Jackalopeen jos tanssittaa!

Vaasassa:

Lauantaisin Hullu Pullo, aikuisten paikka.

Seuraa myös nettiä!

Sivuillamme www.mpoli.fi/koputuksia/ ilmoitamme kaikenlaisia menoja jopa lyhyellä varoitusajalla. Voit myös itse ottaa yhteyden toimistoon jos haluat järjestää joitain mukavaa tai ottaa mukaasi muitakin kokoisia omiin menoihisi!

Edelleenkin aika Utta!

Lähetä nimesi ja nettiosoitteesi pikapostitusrekisteriin!

Mikäli haluat kohdennettua tietoa meistä ja mahdollisuksista, tai itse ilmoittaa joitain, lähetähän nettiosoitteesi toimistoon erilliseen rekisteriin, ja voimme siten palvella paremmin!

Kenkäkoru

"Anteeksi, neiti, oletteko isokenkänen?" tai

"Voisitko nousta seisomaan. Kiitos, unohda koko juttu" tai

"Oletpas sinä pitkä/lyhyt, olethan" eivät ehkä ole suosittelavia puheen aloituskset. Tunnistamisen varmistukseksi voi tilata yhdistyksen merkin ja kiinnittää sen rintapieleesi. Käy solmioneulana, riipuksen ja rintakoruna. Hopeinen kenkä kultaisin pauloin tai pronsinen kenkä hopeisin pauloin. Kaunis. Tiedustele: 040 5910 552.

Asiakaspalvelukortti

Jotta lähetämämme posti jaettaisiin oikeaan osoitteeseen, ole hyvä ja ilmoita yhteystietojesi muutoksesta osoitteella:

Pieni- ja Isokenkäiset ry / jäsenrekisteri, PL 186, 00931 Helsinki,

Palauta myös osoitelipuke, josta virheelliset tiedot näkyvät

Uudet yhteystiedot:

Nimi: _____

Osoite: _____

Postinumero: _____

Postitoimipaikka: _____

Puhelinnumero: _____

Nettiosoite: _____

Yhteystietojen muutoksesta / yhdistyksestä eroamisesta voi ilmoittaa yllä olevan osoitteeen lisäksi sähköpostiosoitteeseen toimisto@tallsmall.inet.fi

Lähettäjä:
Pieni- ja Isokenkäiset ry.
PL 186
00931 Helsinki

Havinen Maiju
Kirkkokatu 9 As 4
39200 Kyröskoski

2

* . A Q 3 3 *

Port Payé
Finlande
129790
posti

Mistäköhän johtuu, etteivät ne ikinä saa tätä Isojalka -tyyppiä kiinni?